

(i) Printed Pages : 2

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

4	5	0	2	3
---	---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	1
---	---	---	---

B.Ed. (Gen.) 1st Semester
(2124)

PEDAGOGY OF PUNJABI

(Same for USOL Candidates of 1st Sem.)

Paper-P-1.1/1.2 Opt. (XVIII)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

ਨੋਟ :- ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।
ਪੰਜਵੀਂ ਇਕਾਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਇਕਾਈ-1

1. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਇਆ ? 2,6
2. ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਹੀ ਅਨੁਕੂਲ ਲਿਪੀ ਹੈ। 2,3,3

ਇਕਾਈ-2

3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ-ਕੀ ਯਤਨ ਕਰੋਗੇ ? 3,5

4. ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਸੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਯਤਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ? 3,5

ਇਕਾਈ-3

5. ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ? 2,6
6. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗੇ ? 3,5

ਇਕਾਈ-4

7. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ਹਰੇਕ ਲਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖੋ। 4,4
8. ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ-ਦੋ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿਓ। 3,5

ਇਕਾਈ-5

9. (i) ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਦੋ ਸੂਤਰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ।
 (ii) ਸਥੂਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
 (iii) ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀ ਵਰਗ ਵੰਡ ਕਰੋ।
 (iv) ਦੁਤ ਅੱਖਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ? ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

2×4